

Jógvan Mørkøre, samfelagsfrøðingur:

Finnið fólk uttan fyri ríkið at gera kannning

Samfelagsfrøðingurin Jógvan Mørkøre heldur tað vera rætt at kanna nógva umrødda bankamálið. Møguliga er talan um persónar í Føroyum og Danmark, sum hava okkurt í "klemmu", og tí eigur kanningin at verða gjørd av av fólkum uttan fyri ríkið

Ein av teimum, sum hevur verið mest frammi í fjølmíðlunum í sambandi við nógva umrøddu bjargingina av bankunum og øllum tí, sum hevði tilknýti til tað er Jógvan Mørkøre, samfelagsfrøðingur.

Nógva av teimum víður-skiftum, sum í dag verða umrødd, tók hann fram í eini drúgvri samrøðu við Sosialin í fjør.

Jógvan Mørkøre, sum í næstum fer í nýtt starv sum stjóri á arbeiðsloysstryggingini heldur seg at gjørt tað hann hevur kunnað og átti, nevnliga at gera vart við, at alt ikki ruggaði rætt í hesum stóra máli.

Nú sær ikki mætti út enn at hann fær viðhald í sínum atfinningum, tí lögtingið helst fer at samtykkja eitt uppskot um at far undir eina kannning av bankasamanleggingini - og sjálvandi eisini tí, sum er tengt at henni.

Jógvan Mørkøre heldur tað vera skeið at lata fólk í

Føroyum ella Danmark standa fyri eini slíkari kannning. Her eru helst fleiri fólk, sum eru í "klemmu", og tí eigur ein fullkomiliga óheft kanningarnavnd at verða sett og tað við fólkum, sum búgva uttan fyri ríkið.

Hetta er hent fyrr, men í tí førinum vóru umframt íslendingar og norðmenn eisini danir við í nevndini, og harvið gjørdist kanningin í so tannleysa.

-Vilja vit hava eina góða kannning, so mugu vit tryggja okkum, at tað verða tey røttu fólkini, sum koma at standa fyri henni.

Jógvan Mørkøre sigur, at uppskotið frá fólkaflokkinum snýr seg fyrst og fremst um bankasamanleggingina.

-Men tað er greitt, at um tað í hesum liggur, at Figgjareftirlitið longu í oktober mánað 1992 visti tað, sum nú verður sagt, so vil tað fáa avleiðingar fyri Figgjareftirlitið og fyri so vitt eisini fyri víðurskiftini millum Føroyar og Danmark. Haraftrat koma so treir politikarar, sum vóru við til at samráðast.

Figgjarligi parturin

Jógvan Mørkøre heldur málið kann býstast upp í triggjar partar. Tann fyrsti er tann figgjarligi parturin. Kann tað staðfestast, at Figgjareftirlitið longu í 1992 hevði kunneika um, at tað fóru at verða fleiri avsetingar, og tað víðganga teir nú sjálvir, so kunnu teir ikki siga, at tað var talan um ein rimuligan handil. Harvið hevur tú argumentið til at vinna næsta samráðingarnar við danir. Tí handilin fór jú fram við at Den Danske Bank kontaktaði forsætismálaráðið, sum so aftur setti seg í samband við Figgjargrunnin.

Richard Mikkelsen kemur inn í myndina eftir oktober, so tað er ikki vist, at hann hevur vitað nakað um havi víðurskiftini. Men vit hava so argumentið fyri, at danski staturin troðkaði á fyri at fáa tingini upp á pláss. Figgjareftirlitið segði, at tað var ein góður handil. Lykketofti trýsti á við tí sama. Tey, sum verða kontaktað seinast og sum ikki fáa stundir til at tækka hetta eftir er landsstýrið.

Jógvan Mørkøre visir á, at tað veika punktið er hetta; at um tú seir hetta fram sum um tú er snýttur, so skal tú eisini veruliga hava verið snýttur.

He leggur Jógvan Mørkøre aftrat, at tað kann vera eitt sindur ringt frá føroyskari síðu at siga, at ein er vorðin snýttur, um so er, at vit hava fingið umrøddu fráboðan.

Politisk parturin og so vit sjálvi

Hin parturin í málinum er tann politiski millum Føroyar og Danmark, sum stendst av tí, at her er talan um eitt greitt álitsbrot, har ein er drigin eftir hárinum inn í ein handil, sum ikki átti at verið farin fram og sum er farin fram upp á skeivar treytir.

Sum tað triðja kemur so alt tað interna her hjá okkum sjálvum og vísir Jógvan Mørkøre m.a. til referatið hjá Sjóvinnubankanum, sum nú er umrøtt á tingi.

-Tað kann undra, at tað á einum fundi, sum hevur havt so stóran týðning fyri alt tað føroyska samfelagið, ikki fyriliggur eitt ella annað referat. Í Tinganesi. Síki má ikki henda. Hetta er tí sera betonkiligt.

Jógvan Mørkøre heldur tað vera sera løgið, at føroyingar eftir 6. ella 4. oktober 1992 ikki settu sær spurningin: var nøkur onnur leið mógulig.

-Tann ivi, sum er um hetta, eigur at fáa eina kannning í gongd. Tá tosa vit um at fáa fólkaraði og demokrati at virka.

Hvussu makta við oljufólkini?

Jógvan Mørkøre heldur, at tað er sera týðningarmikið fyri framtíðina at fáa eina kannning gjørd. Hann spyr í hesum sambandi, hvussu vit kunnu klára at takla eina komandi oljuvinnu, tá vit ikki megna at fáa tilbúkt við hesum?

-Tað skulu vit vita, at tá talan verður um at gera avtalar og samráðast um oljumilliardir, tá verða Richard Mikkelsen og aðrir at meta sum smáfiskar. Eg beri tí stóran ótti fyri, hvat fer at henda tá, um vit ikki nú fáa alt upp á pláss í stóra bankamálinum. Hvussu skulu vit skulu klára at gera avtalar við stór oljufeløg, tá vit ikki megna at "hamla" upp við teir smáu fiskarnar.

Nettup við eini oljuvinnu í huganum haldi eg tað er sera umráðandi at gera umrøddu kanningar fyri harvið at kunna vita, hvat skal gerast øðrvísi í framtíðini, soleiðis at vit ikki søpla alt oljuríkidóm burtur upp á sama máta sum vit hava gjørt við alt annað sigur Jógvan Mørkøre.

Fjálgar jólagávur

Vit hava nú hópin av nýggjum og spennandi
TROYGGJUM
frá TØTING Í Gøtu

Hópur av vøkrum
MYNSTRUM & LITUM

Komið og síggið tær hjá:

Tógvhandilin
IGLOO
Sverrigsøta 19
Tórshavn
Tlf. 15264
Fax. 19623

REINGERÐARFÓLK til Sparikassan at seta í starv pr. 1. jan. 1995

Til deild okkara í Fuglafirði verður søkt eftir álftandi reingerðarfólki.

Arbeiðstíðin er 30 tímar um mánaðin, t.v.s. hvønn gerandisdag eftir afturlatingartíð.

Løn eftir avtalu.

Skrivlig umsókn skal sendast í seinasta lagi 28. des. 1994 til Føroya Sparikassa, 530 Fuglafirði.

FØROYA SPARIKASSI
- fólksins peningastovnur

MAZDA 323

Árg. 86, í góðum standi - til sølu.

Tlf. 73112

Hús í Miðvági

- til sølu.

Tlf. 13139

Lýsið í sosialinum

Minningar-gudstænasta fyri Henry Frederiksberg

Í dag kl. 14 verður minningargudstænasta í Sjóvar kirkju fyri hinum 53 ára gamla Henry Frederiksberg av Strondum, ið sjólotst mánadagin 5. desember, tá »Stathav« so bráðliga sakk í sundinum millum Byrgistanga í Hoyvík og flesina uttan fyri Hoyvíkshólm.

Henry Frederiksberg var maskinmaður umboð á »Stathav«, og tað vóru bert hann og 59 ára gamla Otto Petersen úr Saltnesi, ið var skipari, ið vóru við »Stathav«, tá hann sakk.

Stórt leitingararbeiði varð sett í verk, og hóast tarnað av veðri, eydnaðist at finna Otto Petersen aftur, meðan Henry Frederiksberg ikki varð afturfunnin.

Hann hevði verið við »Stathav« sum avloysari í eini fimtan ár, til hann fyri seks árum síðani fór at sigla fast við oljubátinum hjá Statoil.

Otto Petersen fór til gravar úr Friðrikskirkjuni á Toftum leygardagin 10. desember, og kom tá stór mannfjöld at sína honum hendan síðsta heiðurin og teimum avvarandi samkenslu.

Mennin, ið mannaðu »Stathav« bóru orð fyri at vera av allarbestu sjómönnum, og meira enn nakar annar mundi teir kenna alt farvatn í Føroyum út og inn gjøgnum sína drúgvu sigling millum oyggjarnar í mong ár. Eisini vóru teir kendir fyri at leggja stóran dent á, at trygðin umboð altíð var í lagi - gjarna lúkaði hon meira enn krøvini.

Hvør orsøkin var til hesa syrgiliga vanlukku, er ikki upplárað, men kanningar verða nú settar í verk fyri at finna fram til, hvat hendi.

Eftir Henry Frederiksberg sita einkja og fyra børn.

hj.